

The Hungarian Language
Journal of the Society of Hungarian Linguistics

Managing Editor

DEZSŐ JUHÁSZ

Editors

TAMÁS FARKAS, RUDOLF SZENTGYÖRGYI

Editorial Board

**IMRE BÉKÉSI, KÁROLY GERSTNER, LÁSZLÓ HONTI,
ISTVÁN HOFFMANN, FERENC KIEFER, JENŐ KISS,
ISTVÁN NYOMÁRKAY, PÉTER SIPTÁR**

Advisory Board

**SUSAN GAL (USA), DANILO GHENO (I), RIHO GRÜNTAL (FIN),
VALENTIN GUSEV (RU), JÁNOS PÉNTEK (RO),
MAREK STACHOWSKI (PL), EBERHARD WINKLER (D)**

CONTENTS

SVINDT, VERONIKA – TÁTRAI, SZILÁRD: What makes a good piece of irony? The role of sense of humor in producing and comprehending irony	129
NEMESI, ATTILA LÁSZLÓ: Seeking the sine qua non of irony in theoretical pragmatics	145
BABARCZY, ANNA – SZÜCS, MÁRTA: The recognition of communicative components of irony and lying in ages 5 to 10	164
FARKAS, IMOLA-ÁGNES – KARDOS, ÉVA: Marking telicity as a situation aspectual property in Hungarian. Part 1	176
SENGA, TORU: <i>Beszermény</i> and <i>besermen</i> : Hungarian and Slavic words for Mohammedans in the centuries of the Mongol invasion. Part 3	186
Minor contributions. BAKSA, PÉTER: “A Dunának szőke habján” ‘the blond waves of the river Danube’. – PÉTER, MIHÁLY: Interjections and the dynamics of the linguistic system	200
Etymologies. HORVÁTH, LÁSZLÓ: On the origin of <i>bagoly</i> ‘owl’. – NÉMETH, DÁNIEL: Once more on <i>bagoly</i> ‘owl’. – KICSI, SÁNDOR ANDRÁS: Names of firearms from names of birds	205
Reviews. PÁTROVICS, PÉTER: Kai Witzlack-Makarevich Hrsg., Kalkierungs- und Entlehnungssprachen in der Slavia: Boris Unbegaun zum 120. Geburtstag. – LUDÁNYI, BRIGITTA: Katalin É. Kiss – Attila Hegedűs – Lilla Pintér eds., Nyelvelmélet és dialektológia 4: A Károli-biblia nyelve [Linguistic theory and dialectology 4. The language of Károli’s translation of the Bible]. – BALÁZS, GÉZA: Mariann Domokos – Judit Gulyás eds., The fairy tale collection of the Arany family. – HUJBER, SZABOLCS: Pocket dictionaries of linguistics.....	221
Society news. TOLDI, ÉVA: Mihály Ágoston is 90. – LADÁNYI, MÁRIA: Mihály Péter is 90. – ZIMÁNYI, ÁRPÁD: Péter Fekete is 90. – CSEPREGI, MÁRTA: Tamás Janurik is 80. – HORVÁTH, KATALIN: Balázs Wacha is 70	242
Contributors	256

MAGYAR NYELV

A MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA

ALAPÍTVÁ: 1904-BEN

115.
ÉVFOLYAM

2019.
2. szám

MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
BUDAPEST

Felelős szerkesztő
JUHÁSZ DEZSŐ

Szerkesztők
FARKAS TAMÁS, SZENTGYÖRGYI RUDOLF

Szerkesztőbizottság
**BÉKÉSI IMRE, GERSTNER KÁROLY, HONTI LÁSZLÓ,
HOFFMANN ISTVÁN, KIEFER FERENC, KISS JENŐ,
NYOMÁRKAY ISTVÁN, SIPTÁR PÉTER**

Nemzetközi tanácsadó testület
**SUSAN GAL (USA), DANILO GHENO (I), RIHO GRÜNTAL (FIN),
VALENTYIN GUSZEV (RU), PÉNTEK JÁNOS (RO),
MAREK STACHOWSKI (PL), EBERHARD WINKLER (D)**

TARTALOM

SVINDT VERONIKA – TÁTRAI SZILÁRD: Mitől jó az irónia? A humorérzék szerepe az irónia létrehozásában és megértésében	129	
NEMESI ATTILA LÁSZLÓ: Az irónia lényegi jegyének keresése az elméleti pragmatikában	145	
BABARCZY ANNA – SZÜCS MÁRTA: Az irónia és a hazugság kommunikatív komponenseinek felismerése 5–10 éves korban	164	
FARKAS IMOLA-ÁGNES – KARDOS ÉVA: A végpontosság mint szituációs aspektuális jegy jelölése a magyar nyelvben. 1. rész	176	
SENGA TORU: <i>Beszermény</i> és <i>beseermen</i> . A mohamedánok magyar és szláv elnevezései a mongol hódítás évszázadában. 3. rész	186	
Kisebbségi közlemények. BAKSA PÉTER: „A Dunának szőke habján”. – PÉTER MIHÁLY: Az indulatszók a nyelvi rendszer dinamikájában		200
Szó- és szólamagyarazatok. HORVÁTH LÁSZLÓ: A <i>bagoly</i> eredetmagyarazatához. – NÉMETH DÁNIEL: Újra a <i>bagoly</i> -ról. – KICSI SÁNDOR ANDRÁS: Madárnévből származó lőfegyvernevek	205	
Szemle. PÁTROVICS PÉTER: Kai Witzlack-Makarevich Hrsg., Kalkierungs- und Entlehnungssprachen in der Slavia: Boris Unbegaun zum 120. Geburtstag. – LUDÁNYI BRIGITTA: É. Kiss Katalin – Hegedűs Attila – Pintér Lilla szerk., Nyelvelmélet és dialektológia 4: A Károli-biblia nyelve. – BALÁZS GÉZA: Domokos Mariann – Gulyás Judit szerk., Az Arany család mesegyűjteménye. – HUJBER SZABOLCS: Nyelvészeti kisszótárak	221	
Társasági ügyek. TOLDI ÉVA: Ágoston Mihály 90 éves. – LADÁNYI MÁRIA: Péter Mihály 90 éves. – ZIMÁNYI ÁRPÁD: Fekete Péter 90 éves. – CSEPREGI MÁRTA: Janurik Tamás 80 éves. – HORVÁTH KATALIN: Wacha Balázs 70 éves	242	
Számonk szerzői	256	

TÁJÉKOZTATÓ A MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁGRÓL

A Magyar Nyelvtudományi Társaságot illető közléseket (tagajánlás, elhalálozás, indítvány, javaslat, könyv- és egyéb adományok bejelentése) *Kiss Jenő elnök* címére (1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A) kell küldeni. – Az évi tagsági díj 4000 Ft, nyugdíjasoknak 2000 Ft, egyetemi és főiskolai hallgatóknak, gyesen, gyeden lévőknek 1000 Ft. Pártolói tagdíj 10 000 Ft. – A Társaságnak szánt pénzüsszegek (tagsági díj, kiadványok ára, céltámogatás) a *Magyar Nyelvtudományi Társaság* címére küldhetők (*Bakonyiné Tóth Gabriella* szervező titkár: 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, III. em. 324. szoba), vagy befizethetők a Társaság **Erste Bank 11991102–02102971 számú csekk számlájára**. A Társaság köszönettel fogadja a személyi jövedelemadó 1%-ára tett felajánlásokat; **adószám: 19007665-1-42.**

Félfogadási idő: kedd (a felolvasó ülések előtt): 14–16.30, csütörtök: 10–12 óráig. Telefon (félfogadási időben): 485-5200/5121 mellék.

A Társaság honlapja: www.mnyt.hu, imélcíme: tarsasag@mnyt.hu.

EGYÉB TUDNIVALÓK

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága, 1089 Budapest, Orczy tér 1. Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, imélben: hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: 303-3440. További információ: +36-80-444-444. • Külföldön terjeszti a Batthyány Kultur-Press Kft. (H-1014 Budapest, Dísz tér 3., tel./fax: 201-8891, imél: batthyany@kultur-press.hu). • Éves mutató: Kiss Gabriella. Tördelte Szabó Panna. Készült a START Nonprofit Kft. Nyírségi Nyomda üzemében. Felelős vezető: Balogh Zoltán vezérigazgató. **A folyóirat elektronikus változata olvasható a világhálón: <http://www.c3.hu/~magyarnyelv>. Imélcímünk: mny.szerk@gmail.com.**

Manuscripts and editorial correspondence should be addressed to *Magyar Nyelvtudományi Társaság / Society of Hungarian Linguistics*, Budapest, Múzeum krt. 4/A, H-1088 Hungary. E-mail: mny.szerk@gmail.com. Web: <http://www.c3.hu/~magyarnyelv>. Distributed in Hungary by Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága. Subscriptions accepted by newspaper carriers, and in the Magyar Posta Zrt. office: 1089 Budapest, Orczy tér 1. E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu. Distributed outside Hungary by Batthyány Kultur-Press Kft. (H-1014 Budapest, Dísz tér 3., tel./fax: +36-1-201-8891, e-mail: batthyany@kultur-press.hu).

Folyóiratunk állandó támogatója
az MTA Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottsága.

Folyóiratunknak ezt a számát
támogatta:

25nka
Nemzeti Kulturális Alap

ISSN 0025–0228 (nyomtatott)

HU ISSN 1588–1210 (online)